

Weekblad Contact, 19 september 2013.

'Ik geloof in de kracht van mensen'

Verduurzamen in Zutphen met no-nonsense idealisme en een praktische instelling

Zutphen - Lex Hemelaar is voorzitter van Coöperatie Atelier-3D, vanaf 2014 de nieuwe exploitant van het Zutphense Centrum voor Duurzaamheid De Kaardebol. Zijn werkende leven staat volledig in dienst van de toekomst van het centrum. Waarom zet hij zich hiervoor zo met hart en ziel in?

Hemelaar kwam al jaren bij De Kaardebol en het proces rond het stoppen van de gemeentelijke financiering van het centrum volgde hij op afstand. Toen besloot de gemeente tot een inschrijving om zo een nieuwe exploitant te vinden. "Ik sprong van mijn stoel, want ik zag direct hoe het zou kunnen worden. En wist ook meteen dat ik er niks anders naast zou kunnen doen als ik dit zou oppakken. Want het moet professioneel en bedrijfsmatig en dat kost veel tijd." Hij zette zijn werk als zelfstandig ondernemer op een laag pitje, vond drie mede-initiatiefnemers en ging aan de slag.

Crowdfunding

"Het is de meest enerverende periode in mijn werkzame leven. Sinds een jaar zijn we hier samen hard bezig, nu met de vergunningen voor de verbouwing en met het opbouwen van een band met de vele vrijwilligers, die hier al jaren werken. En natuurlijk wordt er veel werk verzet om de financiering van het geheel rond te krijgen. Dat doen we onder meer via 'crowdfunding', waarbij inwoners, bedrijven en organisaties in Zutphen ons op meerdere manieren kunnen steunen. Bijvoorbeeld door ons een bedrag te lenen tegen rente in geld of in natura of door een stoel te kopen, symbolisch voor bestedingen in ons toekomstige restaurant. Je kunt met een donatie Vriend van Atelier 3D worden en je kunt je steun betuigen via stem-op-ons projecten, zoals de nu lopende actie 'Tuinen De Kaardebol'."

Betekenis voor de ander

Hij heeft zichzelf ook afgevraagd waarom dit werk zo belangrijk voor hem is. "Ik heb in de loop van mijn leven ervaren dat ondernemen en initiatief nemen heel erg bij mij past. En wát je doet, moet ook betekenis voor een ander hebben, dat heb ik van huis uit meegekregen." Hij werd bedrijfseconoom en milieukundige bij een internationaal consultantsbureau op het gebied van innovatie en duurzaamheid. In zijn vrije tijd was hij bezig met ontwikkelingssamenwerking, volgde vakken in Wageningen en maakte de overstap naar ontwikkelingswerk. "Ik heb onder meer in Indonesië, Bangla Desh en Egypte een enerverende tijd gehad, waarin ik veel gezien en geleerd heb. Je leert relativeren als je ziet hoe mensen in behoeftige omstandigheden inventief omgaan met beperkte middelen. Dingen drie of vier keer gebruiken is een vorm van duurzaamheid en dat sprak me aan. Behalve deskundigheid bood het me ook het perspectief hoe het erin andere delen van de wereld aan toe gaat en hoe bevoorrecht je zelf bent."

Eigen verantwoordelijkheid

Zijn kracht bleek het begeleiden van een project van a tot z. Dat deed hij bij de provincie Gelderland, waar hij zich onder meer bezighield met gebiedsontwikkeling. Afwisselend werk met tastbare resultaten, met meerdere partijen samenwerken en plannen uitvoeren. “Dat zijn de vaardigheden die ik ook voor Atelier-3D nodig heb. Maar wat mij in alles wat ik doe het meest drijft, is het nemen van je eigen verantwoordelijkheid. De beweging die nu gaande is, de overgang van een ‘zorgende’ overheid naar de eigen verantwoordelijkheid van mensen, spreekt mij en ook veel anderen aan.” Het stoppen van de gemeente met de financiering van De Kaardebol, ziet hij dan ook eerder als een kans dan als zorgwekkend.

Verduurzamen

Wat betekent duurzaamheid persoonlijk voor Lex? “Voor mij is het eigenlijk ‘het goede doen’, met de nadruk op goede. Ik heb het liever over ‘verduurzamen’, dat geeft meer een beweging aan. Actief stappen zetten in de goede richting, ook in verbinding met zakelijke, bedrijfsmatige en commerciële aspecten.”

Ik heb een beter leven dan mijn ouders vroeger hadden, aldus Lex. “Ik denk dat mijn kinderen over 30 jaar hetzelfde zullen zeggen. Ik geloof in de kracht van mensen. Er is nu een kantelpunt, we gaan echt naar een andere tijd, waarin economische groei niet meer vanzelf spreekt. Het zal best nog moeilijk worden, maar de beweging is gaande. Werken voor geld verandert steeds meer in werken voor wat nodig en van waarde is. Dat is wat ik nu doe en ik zie dat mensen zich hier steeds meer toe aangetrokken voelen. De regie nemen over je eigen leven.”